

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

In het '**Groot manifest der Nederlandse taal**' poneren hoogleraren, universitair docenten en schrijvers tien punten voor een verstandig gebruik van Engels en Nederlands in het hoger onderwijs.

(Bron: [Beter Onderwijs Nederland](#))

De Vlaamse auteur **Lieve Joris** schrijft dit jaar het Groot Dictee der Nederlandse Taal. Ze probeert ook in e-mails foutloos te spellen: 'Als de etalage niet goed is verzorgd, hoe is het dan van binnen?'

(Bron: [de Volkskrant](#))

Drie Londense rechters hebben zich gebogen over de **reikwijdte van één**. Ze kwamen tot de conclusie dat *één* alles kan zijn groter dan of gelijk aan een half en kleiner dan anderhalf.

(Bron: [The Independent](#))

Taaltip: *aardslui* of *aartslui*?

PRAKTISCH. *Aartslui* is juist, met een *t*. Het voorvoegsel *aarts-* versterkt het deel dat erop volgt: *aartsdom*, *aartslui*, *aartsschurk*, enzovoort. Een oudere betekenis is 'hoogste in rang', zoals in *aartsbisschop* en *aartsengel*. *Aarts-* komt van het Griekse *archi-*, dat 'opper-' betekent. (Dat Griekse voorvoegsel zit bijvoorbeeld ook in *architect*, dat letterlijk 'oppertimmerman' betekent.) De lange *aa* van *aarts-* is ontstaan doordat taalgebruikers het (al in de dertiende eeuw) in verband brachten met *aarde*.

In woorden als *aardvarken* en *aardrijkskunde* staat wel een *d*: hier is *aard-* wél verwant met *aarde*. Dat geldt ook voor het bijvoeglijk naamwoord *aards*, dat voorkomt in bijvoorbeeld *het aardse bestaan* en *het aardse slijk* ('geld').

Hebt u belangstelling voor taal? Word dan lid van Onze Taal! In [onze webwinkel](#) vindt u onze voordelige lidmaatschapsaanbiedingen.

Telt spellingvaardigheid weer mee?

EINDEXAMEN. Staatssecretaris van Onderwijs Sander Dekker wil de spellingvaardigheid weer laten meetellen in het centraal examen Nederlands op havo en vwo. Dit jaar werden de antwoorden van de eindexamenkandidaten in het onderdeel leesvaardigheid niet beoordeeld

op spelling.

Moet het weer zoals vroeger, toen je een of meer punten kon verliezen door spelfouten in het examen leesvaardigheid? Of is het goed zoals het nu is?

Stem en geef uw mening op de [website van Onze Taal](#).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Begin oktober verschijnt de **Spellingwijzer Onze Taal**, de opvolger van het *Witte Boekje*. Deze spellingwijzer vermeldt naast de officiële spelling van het Groene Boekje ook veelgebruikte alternatieven (zoals *reïntegratie* naast het officiële *re-integratie*).
(Bron: [Onze Taal](#))

Wat betekent de opkomst van de **emoji's** voor de toekomst van de taal?
(Bron: [The Guardian](#))

Het nieuwe weblog **Luchthaventaal** zet op een rijtje welke talen er op de verschillende Europese luchthavens gebruikt worden. En hoe prominent het Engels daar is.
(Bron: [Stichting Nederlands](#))

Labbekak

SCHELDEN. Soms kan een werkgeversvoorzitter er ineens voor zorgen dat er allerlei taalkundigen in de media komen. Het gebeurde deze week nadat Hans de Boer, voorzitter van de Nederlandse organisatie VNO-NCW, uitkeringsgerechtigden 'labbekakken' genoemd had. Zo interviewde [EditieNL](#) Tamara Mewe van de Taaladviesdienst van Onze Taal over het woord, en was Ton den Boon, hoofdredacteur van Van Dale, te horen bij [BNR](#). En ondertussen kon iedereen natuurlijk ook zelf allerlei informatie bij elkaar zoeken op internet, bijvoorbeeld in de [Etymologiebank](#).

U kunt nu al voorintekenen op de nieuwe grote Van Dale [bij Onze Taal](#).

Spanningen bij de Taalunie niet voorbij

TAALBELEID. Het is al ruim twee maanden onrustig rondom de Taalunie, de Nederlands-Vlaamse overheidsorganisatie voor het taalbeleid. Critici verwijten de leiding van de Taalunie gebrek aan kennis en, daardoor, onverstandig (bezuinigings)beleid. Vorige week leek het even rustig te worden toen de Taalunie compromissen sloot met twee belangrijke partners, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek en het Instituut voor Nederlandse Lexicologie. Naar gisteren bleek, is de onrust daarmee nog niet voorbij: medewerkers van de Taalunie zijn zelf nog steeds ontevreden, en Vlaamse parlementariërs zijn ongerust, bleek gisteren tijdens [een commissievergadering](#). Het weblog voor neerlandici Neder-L publiceerde bovendien [een brief](#) waaruit blijkt dat de leiding van de Taalunie nog steeds niet naar behoren communiceert.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via [Twitter \(@Taalpost\)](#).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Bij de Spar in Wespelaar heet *zigeunerworst* voortaan **woonwagenbewonersalami**. "Gelukkig paste het lange woord wel nipt op het etiket", grapt de winkelier.

(Bron: [Het Laatste Nieuws](#))

Ook op de Universiteit Twente klinkt protest tegen de **verengelsing** van het onderwijs.

'I have there no words for...'

(Bron: [UT Nieuws](#))

Het woord **inappropriate** ('ongepast') wordt in de Amerikaanse politiek steeds meer gebruikt op een manier die ongepast is.

(Bron: [Huffington Post](#))

Tegen vloeken

BOND. Gisteravond zond de EO een mooie documentaire uit over de moeilijkheden van de Bond tegen vloeken in de moderne tijd. Hoe overtuig je een steeds verder seculariserende bevolking van het belang van 'respectvol taalgebruik'? In [de documentaire](#) zijn veel winderige winkelcentra te zien waar leden van de Bond pepermuntjes uitdelen.

Voor middelbare scholieren heeft Onze Taal [TLPST](#) (maandelijkse taalnieuwsbrief) en [Woordspot](#) (wekelijkse woordbetekenisblog), met leuke opdrachten voor in de klas!

Kin ik dan by dy?

DIALECTMUZIEK. Het Amelands, een mengeling van Friese en Nederlandse invloeden, is een van de levendigste dialecten van Nederland. In het radioprogramma Radio Froskepôle van Omrop Fryslân zongen Sander en Thea Metz deze week een eigen Amelandse versie van de hit 'Mag ik dan bij jou?' van Claudia de Breij: ['Kin ik dan by dy?'](#)

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

De gemeenteraad van Retie in de provincie Antwerpen heeft de naam van een nieuwe straat in het dorp afgekeurd. De raadsleden vinden 'Gerststraat' een **tongbreker**.

(Bron: [Gazet van Antwerpen](#))

Wat zijn de handigste **tweede en derde talen** volgens de Europeanen? De Europese Commissie zocht het in 2012 uit; de uitkomsten zijn nu in kaarten en diagrammen samengevat.

(Bron: [Newsmonkey](#))

De satirische website *De Speld* meldt: "In de vervolg, onze taal zal gebruiken de regels van de grammatica en de syntaxis van de talen **Romaanse**."

(Bron: [De Speld](#))

Taaltip: *hartelijk groetend*

PRAKTISCH. De op 13 juni overleden Drs. P nam afscheid met een [ollekebolleke](#). Daarin stond ongeveer deze zin: 'Dit wordt hier hartelijk groetend medegedeeld.' Sommige mensen vroegen zich af of dit wel een goede zin is.

Geen zorgen: er is niets op aan te merken. Er is sprake van iets wat wordt medegedeeld, terwijl de lezer tegelijkertijd hartelijk wordt gegroet. Als er in plaats van *hartelijk groetend* iets zou staan als *met hartelijke groet* of *nuchter*, zou niemand over deze zin vallen. Er is geen taalkundige reden om een tegenwoordig deelwoord (zoals *groetend*) in deze zin wél af te keuren. *Met hartelijke groet*, *nuchter* en *hartelijk groetend* vervullen hier allemaal de functie van [bepaling van gesteldheid](#).

Wie twijfelt aan de correctheid van Drs. P's afscheidsgroet, heeft zich waarschijnlijk laten leiden door een schoolregel die zinnen als 'Luid zingend vertrok de bus naar de Efteling' afkeurt. In deze zin dringt de lezing dat de bus in zingen uitbarst zich vrij sterk op. Maar die schoolregel wordt vaak ten onrechte van stal gehaald; op het [weblog van de Taalprof](#) is er meer over te lezen.

Direct taaladvies nodig? Zoek via de [website](#) of de gratis [app](#) in de ruim 2000 adviezen van Onze Taal.

Commentator vindt zijn waterloo

VAN SLAG. Afgelopen weekend hadden grootse geacteerde heropvoeringen plaats van de Slag bij Waterloo. Na de eerste dag is de Franstalige commentator vervangen, omdat hij zich keer op keer versprak.

De man had het bijvoorbeeld niet over 'fantassin' (infanterist) maar over 'fantassassin' en 'mocassin', maakte van de boerderij van 'Hougoumont' die van 'Hougumont' en 'Hougimont', en vervormde 'péninsule' (schiereiland) tot 'pénisule' en 'pésinulle'.

De krant [L'Avenir](#) schreef dat de commentator van Waterloo 2015 zijn eigen waterloo gevonden had.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via [Twitter \(@Taalpost\)](#).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek en de Nederlandse Taalunie hebben **een voorlopig compromis** gesloten over de voorgenomen bezuinigingen.

(Bron: [Taalunieversum](#) en [IVN](#))

De nieuwe app *cChats* helpt mensen met een spraakbeperking sneller en beter te communiceren, doordat ze nu met **logisch opeenvolgende zinnen** kunnen werken.

(Bron: [Radboud Universiteit](#))

Op een school in het Belgisch-Limburgse Heers treedt weleens **spraak- en peuterverwarring** op. Er zitten daar namelijk een anderstalige tweeling en een anderstalige drieling in één klasje.

(Bron: [Het Belang van Limburg](#))

Klare taal pleit voor notarisservice Hema

RECHTSPRAAK. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) vond dat een notarisservice niet thuishoorde in het aanbod van het warenhuis Hema en diende een klacht in. Maar de Notariskamer van het gerechtshof Amsterdam heeft nu besloten dat het bedrijf door mag gaan met de notarisservice. De begrijpelijke taal in de documenten pleit in het voordeel van de Hema-notarisservice: de akten zijn prettig leesbaar en duidelijk. Ze worden beschouwd als [een voorbeeld](#) voor de sector.

Kijk voor taalevenementen in [de Taalagenda](#).

Winnaars *De hond in de pot*

UITSLAG. "Als iemand in Nederland de hond in de pot vindt, waar treft hij dan in Vlaanderen de kat aan?" Dat was de vraag in Taalpost 1704. De Vlaamse kat komt nu en dan op de koord, klimt soms in de gordijnen en ligt meestal in het mandje, maar spreekwoordenverzamelaar F.A. Stoett heeft hem ooit in [de ketel](#) aangetroffen. De drie exemplaren van *De hond in de pot* gaan naar Anneke Tiemersma, Vanessa Vermeulen en Jan Daems. Niet gewonnen? Het boek is ook te koop in [de taalboekenwebwinkel](#) van Onze Taal.

Wedstrijd *Handboek voor de redacteur*

PRIJSVRAAG. Aan welke eisen moet een (web)tekst of column voldoen, hoe redigeer je een

artikel van titel tot voetnoot, en welke standaardcontroles zijn handig om daarbij uit te voeren? De antwoorden staan in *Handboek voor de redacteur* van Heidi Aalbrecht en Pyter Wagenaar. Taalpost mag twee exemplaren van dit boek weggeven. Wilt u in aanmerking komen? Beantwoord dan deze vraag: welke prijs krijgen de auteurs van *Handboek voor de redacteur* later dit jaar? Stuur uw antwoord voor 3 juli naar redactie@taalpost.nl.

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Het Genootschap Onze Taal herdenkt de virtuoze taalgebruiker en voormalig medewerker **Drs. P** (H.H. Polzer), en haalt enkele interviews uit het archief.

(Bron: [website Onze Taal](#))

Gemeente De Friese Meren is **een paar dagen dicht** omdat de gemeente verdergaat als De Fryske Marren. Vorig jaar besloot de gemeenteraad dat de naam in het Fries moest worden vertaald.

(Bron: [NOS](#))

Meer dan 65 procent van de onderzochte Vlamingen vindt dat de VRT **het Algemeen Nederlands** moet hanteren in alle programma's. Een meerderheid wil daarnaast op minstens één van de radionetten bijzondere aandacht voor Nederlandstalige muziek.

(Bron: [Nieuwsblad](#))

Inspirerend spreken over schrijven

STIJL. De Amerikaanse psycholoog en intellectueel Steven Pinker ontwikkelde een interessant model over het schrijven van heldere zakelijke teksten. Vorig jaar publiceerde hij al een boek over het thema. Op YouTube staat nu [een video](#) van een lezing waarin hij de grondbeginselen van de 'klassieke stijl' nog eens inspirerend uit de doeken doet.

Volgt u Onze Taal al op [Facebook](#) en [Twitter](#)?

Max Planck Instituut

PSYCHOLINGUIÏSTIEK. Het Max Planck Instituut in Nijmegen is wereldwijd een van de belangrijkste centra op het gebied van de psycholinguïstiek, het vakgebied dat zich richt op taal en hersenen. Vorige week opende prinses Laurentien een nieuwe vleugel van het instituut, waar onder andere onderzoek gedaan wordt naar de genetische basis van de menselijke taalaanleg. Het instituut plaatste ter gelegenheid van de opening [een video online over het onderzoek](#) (in het Engels).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).

U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

In Zweden is Sofia Hellqvist getrouwd met prins Carl Philip. De nieuwe prinses is opgegroeid in Älvdalen, waar nog 3000 mensen het **Elfendaals** spreken. Hoewel ze de taal niet beheerst, kan ze misschien de aandacht ervoor nieuw leven inblazen.

(Bron: [De Redactie](#))

Dominee Gremdaat onderstreept zijn liefde voor taal door smakelijk te vertellen over de Nederlandse Taalunie: die wordt **vermoord**.

(Bron: [Betty Asfalt](#))

Albanezen in Macedonië hebben betoogd tegen het regeringsbeleid van dat land. Ze vinden dat er meer respect moet zijn voor de **Albanese taal**.

(Bron: [De Morgen](#))

Taaltip: *kunststof kozijnen / kunststoffen kozijnen*

PRAKTISCH. Zowel *kunststof kozijnen* als *kunststoffen kozijnen* is juist.

Het woord *kunststof* is allereerst een stofnaam, net als bijvoorbeeld *hout* en *zilver*: een zelfstandig naamwoord dat een materiaal aanduidt ('De kozijnen zijn gemaakt van kunststof'). Het bijvoeglijk naamwoord dat bij zo'n stofnaam hoort, krijgt meestal het achtervoegsel *-en*: *een houten tafel*, *een zilveren horloge*.

Bij sommige woorden blijft dat achtervoegsel achterwege. Dat gebeurt onder meer bij relatief nieuwe en/of uit andere talen geleende stofnamen, zoals *een aluminium pan* en *een plastic tasje*. En er zijn ook stofnamen waarbij twee bijvoeglijke naamwoorden mogelijk zijn, zoals *een rubber/rubberen stootrand* en *een kunststof/kunststoffen kozijn*. In de praktijk is *kunststof kozijnen* een stuk gewoner dan *kunststoffen kozijnen*.

Overigens is ook *kunststofkozijnen* nog mogelijk: dit is een samenstelling van het zelfstandig naamwoord *kunststof* en het woord *kozijnen*. Hierbij ligt de klemtoon op *kúnststof*, terwijl de klemtoon in *kunststof kozijnen* op *kozijnen* ligt.

Nieuws, blogs, fotostrips, boeken, adviezen en allerlei andere weetjes over taal vind je op www.onzetaal.nl.

Drs. P in *Onze Taal*

EERBETOON. "Dzjop is Algemeen Onbeschaafd Nederlands, een voordien nog onbenoemde taal die ik niet vloeiend spreek maar wel versta, aangezien ik haar sinds mijn vestiging in dit land om mij heen hoor." Zo luidt de eerste zin in de rubriek 'Het Rijmschap' van het februari-maartnummer van het tijdschrift *Onze Taal* uit 1981. De auteur was H.H. Polzer.

Hij en Ivo de Wijs schreven van 1980 tot 1984 in *Onze Taal* brieven aan elkaar over rijm, rijmschema's en andere taalacrobatieën. Heinz Hermann Polzer, bij jong en oud bekend als Drs. P, overleed zaterdag. Hij werd 95. Zijn dzjop zit erop.

(Digitale abonnees van *Onze Taal* hebben toegang tot het [digitale archief](#). Daar zijn de jaargangen 1980 tot 1984 vlot te raadplegen. Op de website van Onze Taal staat een [in memoriam](#) waarin deze taalvirtuoos wordt geëerd.)

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

De Fransen worden steeds slechter **in spelling** – vooral de mannen. Dat blijkt uit onderzoek van de krant Le Parisien.

(Bron: [Le Parisien](#))

De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek verzamelt klachten over het beleid van de Taalunie in een **witboek**: "De boosheid en het onbegrip over de maatregelen is niet gebonden aan één plek, of één clubje."

(Bron: [Neder-L](#))

Brabanders worden op de (Nederlandse) tv steeds vaker **ondertiteld**. Dat is soms een moeilijke klus voor de ondertitelaars: "Het komt weleens voor dat we er echt niet uit komen. Dan luistert het hele kantoor mee, maar kunnen we het nog steeds niet verstaan."

(Bron: [AD](#))

Leer Limburgs

STREEKTAAL. 2016 is uitgeroepen tot het '[Jaor van de Limburgse Dialekte](#)'. Bovendien spreekt de vrouw met [de aangenaamste stem](#) van Nederland, Chantal Janzen, een aardig mondje Limburgs. Alle reden dus om Limburgs te leren.

Een goede eerste kennismaking is de '[Limburgeringscursus voor Pinkpop](#)' waar 3FM gisteren mee kwam. In deze cursus leer je belangrijke zinnen als 'Ik laat m'n tent altijd door anderen opzetten' en 'Ik voel me zo slap als een vaatdoek' in het dialect te vertalen: 'Ich hub doa mien miense veur' en 'Ich veul mich zoe vazel wie unne sjottelslet.'

[Hebt u belangstelling voor taal? Word dan lid van Onze Taal! In \[onze webwinkel\]\(#\) vindt u onze voordelige lidmaatschapsaanbiedingen.](#)

Neerlandicus-light

VOOROORDELEN. Neerlandici zijn taalpuristen die Van Dale uit hun hoofd kennen en grammaticagenieën zijn. Op [zijn weblog](#) legt de neerlandicus Arjan Jonker uit waarom dat allemaal in ieder geval niet voor hem geldt: "Noem mij maar neerlandicus-light."

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

De iPhone **spreekt Belgisch-Nederlands** met de stem van Libelia De Splenter. Daar kwam de presentatrice zelf ook pas deze week achter.

(Bron: [De Morgen](#))

Het IJslands gaat ten onder aan de **import van hoogwaardige technologie**. Heel veel gebruiksaanwijzingen zijn immers alleen in het Engels te krijgen.

(Bron: [Quartz](#))

23 jaar na de ondertekening door de Franse regering wil François Hollande nu haast maken met het ratificeren van het **Europees Handvest voor regionale talen** door Frankrijk.

(Bron: [France TV Info](#))

De Doven zijn een taalgemeenschap

VIDEO. Tv-maker Michael Schaap is bezig zijn serie *De hokjesman* op YouTube te plaatsen. Onlangs verscheen [de aflevering](#) waarin Schaap als een antropoloog de dove gemeenschap in Nederland onderzoekt. Sommige doven beschouwen zich als een aparte culturele gemeenschap met een eigen taal, en noemen zich daarom *Doven* met een hoofdletter. Schaap laat zien hoe belangrijk gebarentaal is voor sommige doven, hoewel er nog steeds groepen zijn voor wie die taal vroeger op school verboden was.

Leest u graag over taal, maar wilt u niet nóg meer papier in huis? Neem dan een [digitaal abonnement](#) op Onze Taal. Nu maar € 15,- t/m december!

Problemen bij de Taalunie

TAALBELEID. Lezers van [De Morgen](#) en [de Volkskrant](#) werden gisterochtend opgeschrikt door berichten over ernstige problemen bij de Taalunie. Hadden eerder al honderden deskundigen uit binnen- en buitenland geprotesteerd tegen de manier waarop er bezuinigd wordt op het onderwijs van het Nederlands in het buitenland, nu blijkt dat er ook intern bij de Taalunie grote onrust is over de autoritaire en weinig deskundige stijl waarmee de organisatie kennelijk bestuurd wordt. Het weblog Neder-L heeft een [samenvatting van de discussie](#) van de afgelopen maanden gemaakt.

▶ Aan-/afmelden

▶ Archief

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

Taalnieuws

Op het Instagram-account van de Duitse bondskanselier Angela Merkel mag men alleen nog **in het Duits of Engels** reageren. Er waren te veel opgewonden reacties in het Russisch.
(Bron: [De Gelderlander](#))

De Nederlandse taalkundige Leo Wetzels helpt **Tapeba-indianen** om hun verloren taal nieuw leven in te blazen.
(Bron: [de Volkskrant](#))

Omroep Gelderland is op zoek naar **het mooiste Gelderse woord**. Dat woord zal door 'dialectgoeroe' Arie Ribbers worden geselecteerd uit de inzendingen.
(Bron: [Omroep Gelderland](#))

Taaltip: *in de vergetelheid/vergetenheid raken*

PRAKTISCH. Als iets vergeten is, is het *in de vergetelheid geraakt*. De vorm *vergetenheid* is op zichzelf overigens niet fout (sommige woordenboeken vermelden hem dan ook), maar is erg ongewoon.

Vergetelheid is afgeleid van *vergetel*, een verouderd bijvoeglijk naamwoord met de betekenis 'vergeetachtig, vergeten hebbend, vergeting brengend'. *Vergetel* is op zijn beurt afgeleid van het werkwoord *vergeten*. Andere afleidingen met *-el* zijn bijvoorbeeld *kreupel* (van *kruipen*) en *schamel* (van *schamen*; eigenlijk: 'waarvoor je je schaamt' en vandaar 'armoedig, pover').

Vergetel wordt tegenwoordig niet meer gebruikt; het is alleen als deel van *vergetelheid* blijven bestaan. In historische woordenboeken staat *vergetel* nog wel, maar in de (taal)praktijk is het in de vergetelheid geraakt.

Eenvoudig en snel taalboeken bestellen? Dat kan in de [webwinkel van Onze Taal](#)!

Getallen uitspreken

HERSENEEN. Stel, u ziet '1984' geschreven staan, en u moet dat uitspreken. Dat kan op verschillende manieren, zoals 'één-negen-acht-vier' (cijfer voor cijfer), 'duizend negenhonderdvierentachtig' (als getal) en 'negentienvierentachtig' (als jaartal). Uit onderzoek blijkt dat bij die verschillende manieren telkens andere hersendelen betrokken zijn: sommige

mensen kunnen na een hersenbloeding soms de ene manier nog wel gebruiken, maar de andere niet meer. Andere mensen kunnen die getallen helemaal niet meer uitspreken, maar nog wel zien dat 1984 groter is dan 1983 en kleiner dan 1985.

Het wordt allemaal uitgelegd in een instructieve Engelstalige video van [Numberphile](#).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Lady Kwaak Kwaak, Vincent van Dogh en de iPhone: het weekblad **Donald Duck** blijft het Nederlands op allerlei manieren verrijken.

(Bron: [De Schrijfzolder](#))

'Waar ga je heen, dan? Moet je niet naar school, dan? Hoe oud is hij, dan?' Maartje Lindhout probeert een verklaring te vinden voor het gebruik van **dan** in vragen.

(Bron: [Neder-L](#))

Misschien is de Nederlandse spelling inconsequent en moeilijk, maar correct Engels schrijven is ook geen pretje. Welke elf wijzigingen zouden het **Engelse spellingleed** al een beetje kunnen verzachten?

(Bron: [The Huffington Post](#))

Regionale varianten van gebarenspelletje

SPRAAKVERWARRING. 'Blad, steen, schaar' of 'Steen, schaar, papier'? Er bestaan in Vlaanderen twee versies van het gebarenspelletje. Dat leidt af en toe tot spraakverwarring op de speelplaats. De VRT maakte er een [korte reportage](#) over.

Uit een onlinetest komt 'Blad, steen, schaar' als [winnaar](#) naar voren in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Limburg, maar in Antwerpen, Vlaams-Brabant en Brussel weerklinkt vooral 'Steen, schaar, papier'.

Direct taaladvies nodig? Zoek via de [website](#) of de [gratis app](#) in de ruim 2000 adviezen van Onze Taal.

Wedstrijd *De hond in de pot*

PRIJSVRAAG. Fotograaf Astrid Zuidema, vormgever Tosca Lindeboom en journalist Annette Wiesman werpen een nieuw licht op oude zegswijzen in [De hond in de pot – 50 spreekwoorden gefotografeerd](#). Dit boek voor kinderen beeldt spreekwoorden en uitdrukkingen letterlijk uit. We mogen er drie exemplaren van weggeven.

Wilt u in aanmerking komen? Beantwoord de volgende vraag: als iemand in Nederland de hond in de pot vindt, waar treft hij dan in Vlaanderen de kat aan? Mail uw antwoord voor 19 juni naar redactie@taalpost.nl.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Door een **woordgrapje** in een slogan kan de boodschap ondergesneeuwd raken, waarschuwt Maria Punch. Bijvoorbeeld in de overheids campagne 'Vak die fiets'.

(Bron: [BNR](#))

Vanya Shivashankar (13) en Gokul Venkatachalam (14), beiden van Indiase afkomst, zijn de winnaars van het Amerikaanse spellingevenement **Spelling Bee**.

(Bron: [BBC](#))

De Amerikaanse realityster, schrijfster en modeontwerpster Lauren Conrad heeft de woorden *mager*, *slank* en *dun* van haar blog **verbannen**.

(Bron: [De Standaard](#))

Wol spint beter in de wetenschap

ONDERZOEK. Ben je actief als wetenschapper? Schrijf je samenvattingen dan in een wollige stijl. Dat meldt het [universiteitsblad](#) van de TU Delft. [Onderzoekers](#) analyseerden de lengte van de zinnen en de eenvoud van de woorden in de 'abstracts' van honderdduizenden wetenschappelijke artikelen. Uit de citatiescores komt naar voren dat het meest wordt verwezen naar artikelen die ingewikkelde samenvattingen hebben.

Besluit van de onderzoekers: meer is meer.

(advertentie)

Uw schrijftalent ontwikkelen? Lees Schrijven Magazine. Word nu abonnee en profiteer van 25% korting én welkomstgeschenken t.w.v. € 45,-.

Waar komt 'bucketlist' vandaan?

LOODJESLIJST. De Taj Mahal bezoeken, de Elfstedentocht schaatsen, een abonnement op *Onze Taal* nemen: een 'bucketlist' is een opsomming van doelen die iemand tijdens zijn leven nog wil realiseren.

[Wanneer](#) de term precies is ontstaan, is nog niet achterhaald, maar hij werd vooral bekend door de film *The Bucket List* uit 2007. Daarin spelen Morgan Freeman en Jack Nicholson terminale kankerpatiënten die bespreken wat ze nog willen doen voordat ze 'de emmer

omvergooien' (*to kick the bucket*: 'doodgaan'). Ondertussen is de betekenis van *bucketlist* geëvolueerd, schrijft [*The Wall Street Journal*](#).

Na een oproep in *Onze Taal* in 2012 werd de term [*loodjeslijst*](#) als beste Nederlandse 'vertaling' gekozen.

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via Twitter ([@Taalpost](#)).

Groot en klein nieuws over taal. Drie keer per week gebundeld en in uw postbus gedropt door Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).

Taalnieuws

Hoeveel mag een bekende persoon vragen om ergens te komen spreken? Voor een **toespraak** van 12 minuten op een congres stelde Tony Blair een bedrag 459.000 euro voor. Dat vonden de organisatoren toch wat veel.
(Bron: [De Morgen](#))

In Oppebais in de Belgische provincie Waals-Brabant is er een bijzondere school, Schola Nova. De kinderen moeten **Latijn kunnen spreken** alsof het een levende taal is.
(Bron: [La Dernière Heure](#))

De tachtigjarige Wil Griffith heeft een **gecombineerde hobby**. Met zijn organisatie Cymdeithas Gwenynwyr Cymraeg Ceredigion beschermt hij zowel de bijengemeenschap als de Welshe taal.
(Bron: [Financial Times](#))

Taaltip: een verrade(r)lijke bocht

PRAKTISCH. In de zin 'Bij een verraderlijke bocht verloor hij de macht over het stuur' is *verraderlijk* (mét een *r* voor *-lijk*) juist.

Verraderlijk heeft verschillende betekenissen: 'onverwacht gevaarlijk, bedrieglijk, sluipend' (zoals in *een verraderlijke bocht* of *een verraderlijke ziekte*) en 'achterbaks, gemeen' (zoals in *de verraderlijke spion*). Het is afgeleid van het zelfstandig naamwoord *verrader*.

Overigens heeft de vorm *verradelijk* wel bestaan. *Verradelijk* betekende 'op bedrieglijke wijze', 'vals', 'ontrouw' en is afgeleid van het werkwoord *verraden* of van het zelfstandig naamwoord *verraad*. Meer informatie over *verrade(r)lijk* vindt u op de [website van Onze Taal](#).

Nog geen lid-abonnee van Onze Taal? Grijp uw kans en word lid, vanaf juni t/m december voor € 21,- (papier én digitaal).

Lee Ji Yoon of Lim Ji Young?

NAAMSVERWARRING. Er kan verwarring optreden als twee kandidaten met bijna dezelfde naam aan een wedstrijd deelnemen. Dat was het geval bij de Koningin Elisabethwedstrijd in Brussel. De juryvoorzitter maakte de uitslag bekend en meteen stormde de Zuid-Koreaanse violiste Lee Ji Yoon overgelukkig het podium op. Lee was ervan overtuigd dat ze de winnaar

was, maar ze moest weer van het podium. De echte laureaat bleek haar landgenote Lim Ji Young te zijn. Slotakkoord: wie het laatst licht, speelt de [eerste viool](#).

▶ [Aan-/afmelden](#)

▶ [Archief](#)

Taalpost is een uitgave van het [Genootschap Onze Taal](#).
U kunt Taalpost ook volgen via [Twitter \(@Taalpost\)](#).